د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : د نکریزو پاڼه

شاعر : بازمحمد عابد

خپرندوی : د ناهید کتاب خپرولو موسسه

شمیر : ۵۰۰ ټوکه

د خپریدو نومره : ۹

د خپریدو نیټه : جنوري ۱۹۹ - ۱۳۷۵

د چاپ چارې : دانش خپروندویه ټولنه

Ketabton.com

د انټیرنیټ په مخ اډو نکی سمسور حبیبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له عابد نه مې باز ډېر خوښيږي

د ټولو عابدانو په مخ کې دې ديوال وي. زه زموږ د بهيرونو او زموږ د بنډارونو بازمحمد عابد يادوم. څو ځلې مې ورته ويلي دي چې هلکه بازه ! که نور نومونه درباندې دريدلي دي نو باز خو دې خپل نوم دی او د عابد پر ځای د غزلونو په مقطع کې باز راوله. او بيا له تا نه خو هغه ظالم باز نه جوړوو چې د زرکو او زاڼو او سپينو کوترو په وينو يې منګولې سرې وي. باز په موسکا کې راته وايي چې نه، زه د عابد نوم نه بدلوم. ځکه چې دا نوم پر ما باندې " چا " ايښی دی.موږ نه پوهيږو چې هغه ښکلی څوک به څوک وي چې باز يې عابد کړی دی. باز سره له دې چې عابد پاتې شوی، بيا يې هم دا ښکلې ګناه هر ځل کړې ده چې د غزل او سندرو په زرکو ، زاڼو او کوترو يې د خپل خيال منګولې سرې کړي دي. د عابد يا په بل عبارت زموږ د بنډارونو او بهيرونو د باز دا ظلم دومره نازنين دی چې انصاف ورته په دوه لاسي سلامونه کوي. زه د باز د ګرانو لوستونکو سره د باز د کتاب په باب نه غږيږم. زه ډېرې خبرې د باز په هکله لرم. باز سره له دې چې د افغانستان د څه کم دوی لسيزې غميزې نه يې ډېر دردونه اخيستي او د ژوند شېبې يې پرې شاعرانه کړي دي. فطرتاً هم شاعر دی د باز يو ورور د روسانو د شوبلې تر زنځيرونو لاندې شهيد شوی دی او د بل ورور يوه پښه يې د روسانو په ماين غوڅه شوې ده. دا غميزې او دردونه باز د خپل فطري شاعرانه طبعې په رنګ کې رنګ کړي او غزليزې کړې دي. باز دا ټولې دردونکې پېښې د تنکي زلميتوب په تنکيو شيبو کې ليدلې او د خپل تنکي غزل پر اوږو يې را رسولې دي. کله کله د غمونو او دردونو دا بارونه دومره ردانه شي چې د باز د غزلونو پر تنکۍ ملا نه راوړل کيږي. نو خامخا به د ده د زړه پر دمه ځای کې دمه جوړوي. په راتلونکې وخت کې به دا سندريز بارونه په ډېر هنر د غزلونو او سندرو پر اوږو داسې راوړي چې نه يې د غزلونو او سندرو ملاو ېماتې شي او نه سندريز بارونه ولويږي. باز لوړ دنګ ، سور او سپين سړی نه دی، بس يو موټی لونګ دی چې د غزل د سږنۍ بالغې پر سينه له زنګيدو سره جوړيږي. سترګې يې د باز غوندې ښکلي دي. کله کله يې سترګې سرې سرې ردې هم پيدا کوي چې د دې لنډۍ د رايادولو او انځورولو هنداري ښکاري:

سترګې دې سرې ردې ردې دي
ردې ردې د ښامارانو سترګې وينه

د نکريزو پاڼه — باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښارمار ذکر راغی. د مارانو او ښامارانو په لیدو به ځینې خلک بوړنیږي خو باز هغه شاعر دی چې په هر څه کې ښکلا لټوي. دی په خپل غزل کې ځای ځای د مار هغه هم د " مارې" د ښایست یادونه کوي. باز وايي چې د مار سترګې مې ډېرې خوښې دي. وايي چې د مار میناتوري شوې څرمن کې چې خدای کوم ښایست ځای کړی دی په ډېرو موزونو ښایستونو کې هم نه شته.

هوده د مینې پر اثر نه کوي
د سینې دښته کې مې ماره ګرځي
لړ مې د مینې په هوده کې واخله
روح مې په بین دې لکه ماره تړم
د روح سرود مې ورته بین غږوي
د سینې دښتې ته مې ماره راځي
د روح بین غږومه چیرته ماره لټوم
اوبو غوندې د غره لمن کې ماره لټوم

پورتنۍ له پرتمه ډکه ښکلاپرستي د باز ځانګړنه ده. " له سرو سترګو تر سرو سترګو" په شعر کې یې د ماشومتوب په خاورو او دوړو د سرو سترګو انځور کښلی. په ځوانۍ کې یې د هغو سترګو انځور کښلی چې د ژوند په هینداره کې یې د نظر له لاسه د ارمان تصویر ښوییږي. باز ته د ده د غزل په سر سوګند ورکوو چې د سرو سترګو دا ډول لوبې به پریږدي. عابد دې د تورو او کلماتو سرکش ښامار ته د غزل شپیلۍ وغږوي او د ښایست لعل دې ترې راولجه کړي. باز دې د خیال سترګې د سندرو او غزلونو پر مرغانو سرې کاندي. موږ څه کم دوۍ لسیزې غمیزې او تراژیدۍ ځپلي خلک یو خو د غره غوندې درونډ انتظار مو د صبر پر اوږو تر دې دمه رارسولی دی.

ستا د راتلو په انتظار انتظار
داسې ولاړ یم لکه غر وي غلي
ستا د وصال روژه په خوله پاتې یم
د یتیمانو خو اختر وي غلي

لکه مخکې چې مو وویل باز فطرتاً د شاعرانه اروا څښتن دی. دی له یوې ورځې نه بلې ته پسې غزلیز کیږي. له هغې ورځې را په دې خوا چې زموږ د ادبي بنډارونو او افغان ادبي بهیر غونډې پیل شوې د باز غزل د څپو د ښایستونو ګلګڅونو ته منګولې وغځولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حالات لولپه دي خو دا چې باز د وطن ګلورین او غزلیز پسرلي " استاد محمد صدیق پسرلي " د هنر تر سیوري لاندې راروان دی، نو دې لولپه حالاتو ته هم د غزل د ښایست وسله نه ږدي.

سیوری مې په سر د پسرلي ګرځي
شکر د وږمو د بهیر غړی یم

د باز غزل لکه د ګلاب پاڼه، لکه د پرخې دانه هم ښکلی دی او هم روڼ او بې تکلفه.

په رخسار یې لکه پرخه نه ځاییږم
دا رنګینه حادثه مې لکه لمر خوري

باز د یوې شاعرې او مضطربې اروا څښتن دی. ځان لا زړی ورته ښکاري، د شین کیدو او غوړیدو هیله لري. سره له دې چې د غزل غوټۍ یې په غوړیدو دي، خو ویریږي چې ښکلي به مې وغورځوي:

مه مې غورځوه د غورځیدو نه یم
و مې کره شین به شمه زړی یم
مینه غواړم، زړه غواړم له ښکلیو نه
سوال یمه لا هغسې نیمګړی یم

د باز په شخصیت کې مینه، ښکلا پرستي، عاطفه او صمیمیت ټول راټول دي. او دا ټول هغه څه دي چې د شعر روح او وجود ترې جوړیږي. باز د ماشومتوب خاطرې او د ژوند ځینې پیښې لري چې موږ په بار بار اوریدلي دي او بیا یې هم په ادریدو نه مړیږو.د ماشومتوب یوه عاطفي کیسه یې ددې له پاره دلته را اخلم چې د ده په شاعرانه شخصیت او د ده په اوسنیو او راتلونکو شعرونو کې به یې عاطفي اغیز خامخا وي:

" باز ماشوم و. د نورو ماشومانو غوندې د ګوډي پران لوبه خوښه وه. خپل ګوډي پران ته یې د دې له پاره ښیښه يي تار اچولی و چې له ګوډي پرانونو سره د جنګ په وخت کې یې تار پرې نه شي. ګوډي پران یې هوا ته جګ کړی و. ګوډي پران د وړې شاهین په شان حملې کولې، په چل چل یې ښیښه يي تار را کش کاوه. د ګوډي پران ښیښه يي تار یې د بل ماشوم د ګوډي پران پر ځای په آسمان کې د یوې الوتونکې توتکۍ له تنکۍ مرۍ نه راتاو شو. د تار د کشولو سره سم بې سره توتکۍ لاندې راپریوته او د باز په پښو کې ولویده. بازد توتکیو په باب ډیرې کیسې اوریدلې وې، چې دا فقیره مرغۍ ده. د دې مرګ لویه ګناه ده. د باز په سترګو کې اوښکې راغلې. د ښیښه يي تار غوټه یې له لاسه ولویده او ګوډي پران

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه د وزر ماتي مرغه ورو ورو رالويده او اخر په يوه ونه کې بند شو. باز توتکۍ په کوچنيو لاسونو کې راواخيسته. نور ملګري ماشومان يې هم دهغې په وير کې له ځانه سره ملګري کړل. د باز په سترګو کې اوښکې پنډې وې او نورو ملګرو د ده په سترګو کې غمګينې او وارخطا سترګې ګنډلې وې. باز توتکۍ په کفن کې پټه کړه. کوچنوټې قبر يې ورته جوړ کړ او ماښام کې يې حلوا پسې وايسته. "
دا عاطفه او داسې نورې ډېرې عاطفې د باز په روح کې روانې دي. زه خو فکر کوم چې دا عاطفې او دا تراژيدۍ د باز په غزل او شعر کې لا پوره پخې شوې نه دي. دی به په غزل او شعر کې هغه وخت قيامت کوي چې دا عاطفې، مينې او تراژيدۍ پوخوالي ته ورسوي او خامې ترې پاتې نه شي.
د پسرلي په وخت کې له کليو نه غرونو او شنو ورشوګانو ته کډې ليږدي، نوکله چې د باڼډو ميلې ته نيژدې شي، پيغلوټې نجونې له قافلې نه د هوسيو په څېر په ترپکو ترپکو مخکې شي. په ترپ کې ميلې ته ځانونه ورسوي. د باڼډو جونګړې او څېرونه جارو کړي. اورونه بل کړي او له چينو نه اوبه راوړي. همداسې د باز د شعر قافله ورو ورو روانه ده. د خيال پيغلوټې نجونې يې په غزليزوګامونو د خپل شعر له قافلې نه وړاندې روانې دي چې د ښکلا په ورشو او ميله کې ورته دمه ځای وګوري.
د شيبو شاعرانه کول د شعار دنده ده. باز بايد د ښايست او آرمان توتکۍ د شعر په دم راژوندۍ کړي. د باز د غزل مسرې بايد د هغې شوبلې د زنځيرونو انځور وي چې زموږ شيبې او آرمانونه يې شهيدان کړي دي.
د شهيدو ګلغوټيو جنازې وي
زموږ کلي ته يې غيږ کې باغوان راوړي
د باز په غزل کې ساده ګي او رواني ده. ساده ګي په دې مانا نه چې ګنې شعريت په کې نه شته. زما مطلب دا دی چې بې ځايه او بې مفهومه ابهام، له ښکلا نه ليرې پيچلتيا او تصنع په کې نه شته. د بې مفهومه ابهام هغه پيچومی نه لري چې د لوستونکو او اوريدونکو د ذوق پښې په کې تښاکې شي. ډېرې غزلې يې په لنډ او روان بحر کې دي. د غزلونو مسرې يې هم ډېر ځله له پنځو بيتونو اخوا نه اوړي. د شاعرانه طبعې الوت يې د هغه نه سترې کيدونکي مرغه غوندې نه دی چې تر ډېره په آسمان کې وګرځي راوګرځي. بس د باز د شاعرانه طبعې الوت د زرکې غوندې لنډ دی او يا کله کله د باز د غوټې په څېر تيز او لنډ دی چې په لنډه فاصله کې په يوه غوټه ښکار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باز په غزلونو کې د غمیو په څیر تراشلي او ځلیدونکي مسرې ډېرې پیدا کولی شو. که په ډېرو غزلونو کې یې ښکلې او د لوړ شعریت لرونکې مسرې نه وي هم خو له شعریت او شاعرانه مفهوم نه به ډېرې راپریوتې هم نه وي. باز خپل نوي ویل شوي شعرونه موږ ته تل په ویره ویره اوروي. غزلونه یې ډېر ځله زموږ د ځوانو شاعرانو، لیکوالو او کره کتونکو ملګرو هر یو نورالحبیب نثار، مصطفی سالک او حنیف خلیل د ډېرغوځ خو ښکلي نقد (کره کتنې) د ځلوونکو او تراشونکو تیشو له تیرو څوکو تیریږي. ځکه خو د باز په شعرونو کې کمزوري شعرونه لږ موندل کیږي. د باز غزل زموږ د بهیرونو او بنداړونو نور ملګري هم اوري او لولي، خو هغوی لږ ګوزاره ورسره کوي او کله کله یې پر کمزورو مسرو هم سترګې پټوي.
د باز په غزلونو کې یو بل ټکي ته هم اشاره باید وشي چې هغه د سندریز وزن درلودل دي. د دې ډول وزن ځوند په موسیقۍ کې یو په دوه کیدای شي.
څه ښه و چې جانان په تصور کې راته ویلې
راځه کینه دمه شه زوروره چیرته ځې؟
د شر د سوداګرو قافلې بازار ته راغلې
لږ واروکړه د امن پیغمبره چیرته ځې؟
د باز له شعر نه زیات شعریت د ده په ناسته او د ژوند سره په شاعرانه برخورد کې دی. باز لا د خپل زړه کولپ د شعر او غزل په کیلي نه و خلاص کړی چې صوفیانه او رندانه شعرونه به یې لوستل. د خانقاه په تاخ کې به یې ډیوې بلولې، اوږدې شپې به یې په الله هو رونولې او د خپل پیر په صوفیانه کړۍ کې له ټولو مریدانو کشر مرید و. په غزلیز باګرام کې د افغانستان د اواره او مهاجرو شاعرانو ځینې شوزنده او له درده ډک شعرونه به یې د سپیدې، خپلواکۍ او ځینو نورو خپرونو کې لوستل او د ده پر شاعرانه روح یې سندریزه زلزله ور وسته. د استاد پسرلي د زړکې ترانو یې روح د سترې زړکې په څیر د وطن په سردرد کې وګرځاوه. د استاد شپون د مور ویرنې شهکار شعر په وار وار وژړاوه.
"میلون شپږ شلې نه دي چې په ګوتو دې شمیرلی"
د مور د ویرنې دې نیم بیتې د ده د یاد او احساس پر دښته د وطن یو نیم میلون شهیدان د ع=غاټولو په شان راوټوکول. ده په دې غاټولو کې د خپل شهید ورور انځور لټاوه چې پر سترګو به یې د اوښکو مهر ولګیده او د یوې سلګۍ سره به ترینه ټول لکه په غشو لګیدلي کبلي وتښتیدل. "بس د لمدو ختو لږې او به دارو وي"

د نکریزو پاڼه باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شعر د ښاپيرۍ د جادو د شين ښکي طوطي له مښوکې يې کيلي راواخيسته او د خپل زړه کولپ يې پرې خلاص کړ. د نقشبنديه پير په ځای يې د شعر له پيره نه لاس نيوی وکړ:
تعبير يې د سندرو د مغان له پيره غواړم
بيګاه راته په خوب کې پرښته وه چې راتله
د خانقاه پر ځای يې په خپل زړه کې د شعر ډيوې ولګولې:
دا چې زه يې سره کمبه کړم، آتشي جمال د چا و؟
ابدي فراق يې راکړ، د يو شپې وصال د چا و؟
زما ختې تمنا د ميخانې د جام لرله
خو کوزه يې د جومات کړم، په لمسون کلال د چا و؟
د خستې په ښاريه کې د نيستۍ سودا وه ګرانه
د عابد خودي په تن وه، وايه نور مجال د چا و؟
د باز په غزليزه شاعرۍ باندې "د نکريزو پاڼه" نوم ايښودل شوی دی. د نکريزو پاڼه په خپل ظاهري شين والي کې د ښايست باطني سره هم لري. د نکريزو پاڼه شاعرانه ذوق ته عجيبې ښکلاوې ورياد وي. د ناوې سره لاسونه، د اختر ورځ او يا پر نکريزو ټکور شوي لاسونه. د نکريزو پاڼه دا ټولې ښکلاوې په خپلباطن کې لري. خو دا باطني ښکلاوې هغه وخت ظاهروي چې د نکريزو پاڼه پاڼه په درغنې ميده کاندي. د باز د غزلونو ډېر غزلتوري د نکريزو د پاڼو په څير د حالاتو او کيفياتو په درغنې ميده شوي او د هنر د ناوې لاسونه پرې سره شوي دي.
د باز د شاعرۍ د بنياد خښته د کابل له درد او د باګرام د تغزل له رنګ نه جوړه شوې ده. خدای (ج) دې باز ته ډېر عمر ورکړي چې د غزلپرستو او شعر پرستو له پاره د سندرو غزليزه او ښکلې مانۍ ودانه کړي.

چې مې شعور ته راشي شعر راکوي
په لاشعور کې پرښته ساتمه
په مخه مو ژيړي ګلونه
کاروان، پيښور، ناصر باغ نوی کمپ
۱۳۷۵/۹/۲۶
۱۶/۱۲/۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

منګی

قدر یې زیات شو چې ستي شو په شرر منګی
ځکه یې پیغلې جینکۍ اوس وړي په سر منګی

له پښو نه سره پورې وا خلي خوشبويي د جونو
کلاله څرنګ دې جوړ کړی په هنر منګی

غوږ یې د زړه درزا ته ایښی وي په ترخ کې د یار
د پټو زړونو باخبر وي بې خبر منګی

په ډکیدو کې چې ختې حت په خندا و خندیږي
مظاهره کړي د وصال په مازیګر منګی

مور ته به څه بهانه کوې ته لا وړه یې ګلې
چې د اشنا سره دې مات کړ په ګودر منګی

عابده کاش چې ته کلال وای جوړول دې منګي
له خپلې ختې نه دې جوړ وای د دلبر منګی

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوش مې د مینې

هوش مې د مینې په لمسون له لیونو پسې ځي
تږی نظر مې ستا د چم کږو کوڅو پسې ځي

زه خو دا ستا د غمه شپه او ورځ لوګی لوګی یم
دا خلک نه پوهیږي هسې سپیلنو پسې ځي

دا دې کوم راز دی د وصال و فراق نه پوهیږم
ګله چې پرخه ستا له مخ نه پلوشو پسې ځي

راته نسیم په غوږ کې وی چې پرې غزل ولیکه
د یار خوشبو دې ما سره غږ د پردو پسې ځي

شور ګډ شو خلکو وی چې حسن په بازار خرڅیږي
عزیز د مصر د یوسف د اخیستو پسې ځي

دا قافله د ژوند عابده مخ په وړاندې درومي
څومره چې تللي دي راغلي به په تلو پسې ځي

د نکریزو پاڼه
باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ليمو نه مې نظر

چــې د ليــمو نه مــې نظر پريوزي
د ښکلــيو قدر مــې په سر پريوزي

ستا د وصال د يــوې شيبې په بدل
داغ مې د هجر پــــه ځيګر پريوزي

د انتــــظار پـــر للمو للمو دښتو
تـــور مې او به شي له بصر پريوځي

ارمان مې دا سې نيمه خوا پاتې شي
لکه چې بـــــې ديدنه لمر پريوزي

تـــه چــې د کانې زړه سينه کې لرې
زمــــا د آه بـــه څـــه آسر پريوزي

اوس په هجران کې د وصال يادونه
لکه مرهم چې پــــه پرهر پريوزي

هسې پـــنا شوې د عابد له سترګو
لکه چې ستـــورى د سحر پريوزي

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تصور مې

چې تصور مـــې د صنــــم ورانيږي
جوړ سلسله د هر ســــــتم ورانيږي

په دغه بر کلـــي کې څنګه شور دی
ملګرو بـــيا د چـــا حرم ورانيږي

خدای خبر بيا دې په زړه څه تيريږي
چې ستا کوڅه کې مې قدم ورانيږي

عابده داسې ښـــاريه کې اوسې
وران خو لا څه چې پکې سم ورانيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غیرت او ننګ

د غیرت او ننګ جذبه لا د پښتون شته
څو یې تن کې لا یوه قطره د خون شته

که ماضي په زنده ګۍ جوړې سرې کړي
امید و نه مستقبل ته د ژوندون شته

د ظلمت تیارې که شته دی لا خو شپه ده
پسې وار هم د روښانه سباوون شته

که فلک راباندې خپلې چارې وکړې
راته زیری د زما د اوښتونه شته

که د وخت سپیرو موږ سره جلا کړو
دې ټوټې ټوټې اولس ته پیوستون شته

که منزل څومره مشکل وي پروا نه شته
حوصله لا له عابد سره د یون شته

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دې ښکالو

چې دې ښکالو اوس د قدم نه راځي
خدايږو زما قدم کې دم نـــــه راځي

نسيمه پل دې په سر سترګـــو زمـا
خوشبو دې راوړه خو صنم نه راځـــي

د تخيل په بازار مست ليــــونـــی
اوس دې کوڅې ته د حـــرم نه راځي

دومـــــره بـــــلـد د حـادثو سره يم
چې اوښکې هم چيرې په غم نه راځي

د کــايناتـــو د وجـــود ښکلا يې
پيرزو دې ولې د کـــــرم نــــه راځي

هسې ديــــدن تـــه ليـواله يې ته
عابده ښکلي ستا په چـــم نه راځي

باز محمد عابد

د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د فـــــاصلو لـــرې د مينـــــې لـــه نظر تيريږي
احساس مې وبوږني سلګۍ شي له بصر تيريږي

د لاشعور نه يې شعور ته کـــډه کـــــــړې ده نن
جانان زما د سينې دښت کې په سفر تيريـــــــږي

تکل مې کړی دی چې لارې د ګــــــود رښکلووم
ډېرې پيغلوټې په دې لار هر مــــــازيګر تيريږي

د زړه جونګړه ورانــــــوي پـــه يو نظر د جــمال
زما قاتل زما په سيمه بې خـــطر تيــــريــــــږي

د سباوون زيري د لمر بانه موسکي کړي
د سپيدې څرک چې د افق په سم او غــــــر تيريږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې زه يې سره

دا چې زه يې سره لمبه کړم، آتشي جــــمال د چا و؟
ابدي فراق يې راکړ، د يــــوې شپې وصال د چاو؟

زنـګيد مه، تـا ويــد مه د پريــشانه زلــفو تال کــې
اوس چې خـاورو کې لغړيږم، ها رنګين خيال د چاو؟

زمـــا ختــــې تمنـــا د ميـــکدې د جــام لرله
خو کوزه يې د جومات کړم، په لمسون کلال د چــا و؟

د هستۍ پــــه ښــاريه کې د نيستۍ سودا وه ګرانه
د عابد خودي په تــــن وه وايــــه نور مجال د چاو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پرخه د سحر چې د ازغو په څوکو وزانـــــــګي
اوښکې مې ډيوې شي د ښو په څوکـــو وزانګي

دا د زړه کنډول به ورته ډک له ارمـــانونو وړم
يار ته چې د عشق د منارو په څوکو وزانـــګي

ډک د تخيـــل د رنګيـنيـو فطــــرتي غزل
پرېږده چې جانان ته د بارخو په څوکو وزانګي

طمـعه د عابد لا په زړګي کې هسې طمعه شي
لمر چې د غروب د تورو غرو په څوکو وزانګي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قدم چې

زما قدم چې د وصال تـــــر کـــــوره ونـــــه رسي
د یار ښکلا دې د کمال تــــر کــوره ونـه رسي

چې پرې زما د امیدونو ستوري ونـــــه بــریښي
د رخسار خط دې د هـــــلال تــر کوره ونه رسي

چې بورېنیدلي احساسات مې نیمه خوا پاتې کړي
ستــــا مرتبه دې د جــــلال تــــر کوره ونه رسي

چې دې منګې ما سره لوبو کې مـــات شوی نه وي
ستا سوال زاري دې د کلال تر کــــــوره ونه رسي

ملګرو بڼ کې به ګـــــلونــــه د غـــزل وکري
د عـــابــــد خیــال که د زوال تر کوره ونه رسي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلوې وې ستا دحسن

جلوې وې ستـــا د حسن طبيعت يې بوږناوه
ارمـــان چې زما سترګو د ليدو توان نه لاره

جـــذبه د مينوشۍ لا خوره نه وه په محفل کې
ساقي چې به هر کس په سترګو سترګو کې ځاره

ستا غم ته يې د زړه کور کې ځای ورکړلو دلبره
پښتون و زمـــا عشق د پښتنو پت يې پاله

((هر څو که د هجران ځينې وصال زرغونه کيږي
دهقـــان د ازل کاش چې دغه تخم نه کاره))*

ما وی ګنـــې عـابد يې روان کړی دی توبې ته
زاهد په خلوتـــګاه کې په جـــامونو ونمانځه

* د د حافظ شيرازي د يوه بيت ژباړه

د نګريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

((د شفق په حنا سره کړل د فطرت ناوې لاسونه)) *
بیـــا ســـاقـي ورته تیار کړل د کوثرو ډک جامونه

طلایي وړانګې خورې شوې د اسمان په کنارو کې
طبیعت دی بـــوږنیدلـــی د مستۍ وایي رازونه

د ماضي په تورو لارو د روښــــان سفر منزل دی
مستقبل د حال په ژبه د خـــوښــــۍ کړي اوازونه

تخیل چې افاقي شي انسان ووځي لـــه هستۍ نه
د نیستۍ هسې مقام کې یې حاصل شـي مقامونه

دی قدرت په کایناتو مهربان دومره عـــابـــده
د سپرلي تازه هوا ده پرې تازه شول دمــــاغونه

* پورتنی نیم بیتی د حمزه بابا(رح) دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما عشق او ستا

زما عشق او ستـــا ارمان غاړه غړې
لکه وي چـــې ټول جهان غاړه غړې

احســاسات مې په حالاتو ژړا کاندي
اوښــکې، وينې او چشمان غاړه غړې

دا هم وخت دی چې پر ما باندې تيريږي
زمـــا ژوند او ستا هجران غاړه غړې

هـــغه هـــــم راته ياديږي د زړه سره
چې بـــــه سيل ته وو روان غاړه غړې

دې ته هم مې د اميد سترګې په لار دي
بيـــا عـــابد شي او جانان غاړه غړې

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصور چې مې دلبر

په تصور چــې مـــې دلبر خور شي
لکه یــلدا کې چـــې سحر خور شي

چې پـــه ښکلـــو کو مې نظر خور شي
خاطر مې ستـــا د زړه پر سر خور شي

پالي زمـــونـــږه پـــال چپه لیدلی
خیر یادوو خو راته شر خــــــور شي

باګرامه* ستا په حسن خیزه سیــمه
سروش د شعر راشـــي اثر خور شي

دیدار دې هسې پر عـــــابد ولګي
لکه پر ستورو چې قمر خـــور شي

باګرام د پیښور زوړ نوم دی

د نګریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

څڅوب د مینې

څڅوب د مینې مې هر دم د زړه له بام پریوځي
لکه چې څاڅکی څاڅکی مئ له سوري جام پریوځي

د محبت د ازموینې دې دستور ته ګوره
چې درنې هیلې مې ستا پښو ته له ناکام پریوځي

تیارې خوښې دي د رڼا ترینه امید کیدای شي
پر سپین رخسار چې تاوې زلفې لکه لام پریوځي

داسې محفل کې به مینا پیغ ګډیدو نه راځي؟!
چې د ساقي د سترګو ست په خاص و عام پریوځي

تقسیم د میوو د یچې کیږي د آدم په بچو
په داسې حال کې هم عابد د چا له پام پریوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړی ستړی

ستړی ستړی ریز مریز یم، د ژوندون په ګرانه لاره
لکه غرڼوي چا ته شوی، د جنون په ګرانه لاره

د وجود په ملکیت مې، د خونریز لښکر قبضه ده
هر احساس زخمي زخمي دی، د بدلون په ګرانه لاره

دا منزل مو ناتمام دی، دغه هیلي سرابي دي
د نایاب سفر په لوري، د ګردون په ګرانه لاره

قافله د پښتنو ده، د دې دور بې سالاره
یو جرس د نهیلو شي، تل د یون په ګرانه لاره

یو اقرار دی بس عابد ، چې پښتو سره مو کړی
که مشکل وي هم یې پالو، د پښتون په ګرانه لاره

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلونه وشینده پسرلیه

ګلونه وشینده پسرلیه لرا او بــــــر پـــه سیمه
غوټۍ غوټۍ په غوړیدو شــــه د دلبر په سیمه

د نظرونو په تـــــارونـــــو التفات د میني
ټوله فضا شي سندریزه د نــــــظر پـــه سیمه

راځه چې نن د رقیب مخکې یو له بله زار شو
خور چې زما او ستا د میـــنې شي خبر په سیمه

یوه حـــیا داره پښتـــــنه وه بې اسرې ملګرو
وه غریو نیولی چې راتــــــلله د خیبر په سیمه

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د عدم په غېږ کې

لا د عدم په غېږ کې پروت وم چې شرر دې راکړ
کالبــــــوت د مینې ته اشنا د روح وزر دې راکړ

زما معصومې ارزو سترگې لا پرانیستې نه وې
لا مې کتلي درتـــــه نـه و چـــې نظر دې راکړ

ما د ساحل په لویه لاره کې ستــــــا لار څارله
د ژوند بیړۍ دې راته کړه سمنـــــــدر دې راکړ

د زړه پر باغ مې میلمنه شوې د جمــــال پرښتې
د عشق کعبــه دې راته وښوده ثمر دې راکـــــړ

لا د الستـــه په سجـدو ومه د نور کعـــــبې ته
لا مې سر نه و پورته کــړی چې خبـــــر دې راکړ

د تخیل په رنگینو کې مـــې غزل غـــــزل شوې
احساس د شعر دې راته کـړلو هنــــر دې راکړ

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا نه لوګی

ستا نه لوګې ستا له نـــــــظره لوګی
لکه چې پرخه شي لـــــــه لمره لوګی

نن خو دا تنده مـــــاتـــــومه ساقي
توبه مې شه ســــــتا د ساغره لوګی

د جانان غم په ښـــادۍ نه ورکـــــوم
دې عاشورا نه شه اخــــتره لـــــوګی

د کوم شپونکي کوډلې اورا خيستی؟
هلتــــــه چــــې وختـو لـه غره لوګی

په کې حمزه غوندې هستـــي اوسيده
عابده ځان کړه له خيبره لـــــــوګـــــی

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګله چې ستا پر مخ راښکون خور شي ښکلا خوره شي
زما د زړه د هر ارمان په تن کې ساه خوره شي

چې د خپل ذات په آیینه کې خپل تصویر وګورم
احساس مې وبوږني پر ذهن مې رڼا خوره شي

ذرې ذرې پلوشې مستې مستې وځلیږي
چې د سحر په افق سترګه د سبا خوره شي

د تصور فضا مې ټوله سندریزه ښکاري
چې د جانان پر سرکو شونډو مې موسکا خوره شي

په یو نظر کتو یې هسې بې هوشي خوره کړه
کله جلوه د کوه طور چې په موسی خوره شي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا چې لیمو کې نظر غلی ښکاري
ما ته زما د مینې ثلی ښکاري

قدم قدم یې ښکلو مه خاورې
پر دغې لار مې جانان تللی ښکاري

زه د ساده حسن ساده مئین یم
ساده چې وګوري لا ښکلی ښکاري

یوه شیبه چې په کې نه وي جانان
خاورې ایرې مې د زړه کلی ښکاري

چې کومې لارې د جانان لارې دي
عابد پر هغې لارې پلی ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا انتظار خوند کوي
تنده خمار خوند کوي

مینه کې رقیب منم
ګل سره خار خوند کوي

تل په اضطراب کې وي
زړه ناکرار خوند کوي

وي چې منصوري جذبې
ژوند خو په دار خوند کوي

ستا د التفات نه زار
ګوره نګار خوند کوي

تا وې ژوند به وبایلې
ما وې قیمار خوند کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پر تخیل چې مې انځور نه شي
هادې زما د سترګو تور نه شي

چې تقدس په لیمو پور نه شي
مئینه مینه خو په زور نه شي

چې مې مزل ستا تر منزله رسي
زما قدم دې په بل لور نه شي

د زړه پر وران کابل مې څه له راځې
په کنډوالو کې آرام نور نه شي

چیرته چې زړونو کې الفت او سیرږي
هلته کې ژوند په شر و شور نه شي

عابده څه چې ترینه کډه وکړو
په دې وطن کې کلی کور نه شي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا التفات مې کړي نظر په ځمکه
بانه مې لګي د نظر په ځمکه

چې مې سبا آرمان په دار ځړوي
هرګز دې رانه شي سحر په ځمکه

اوښکو ثمر به ترینه څه واخلمه
تاسې خو کړی د غم کر په ځمکه

روح به مې خاورې سره مینه لري
چې راته خوب راځي اکثر په ځمکه

*تر هندوستانه یې شغلې خورې دي
داسې روښان و لکه لمر په ځمکه

هغه چې تل یې تخیل سروش و
اوس اوس اوده شو د خیبر په ځمکه

* حمزه بابا یادوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانان مې داسې په ځيګر وي غـــلی
لکه ليمو کې چې نـــظر وي غــــلی

ستا د راتلو پـــه انتـــظار انتظار
داســـې ولاړ يـــم لکه غر وي غلی

خود بـــه منګی دا ستا په سر ماتوي
چـــې ليونی دې په ګورد وي غلی

ستا د وصال روژه په خوله پاتې شوم
د يتيمانـــــو خـــو اختر وي غلی

زما په غم داسې جـانـــان وي غلی
لکه د بر په غم چې لـــر وي غـــلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ته خو به لاړ شې ستا تصویــــر مې له نظر نه ځي
جانانه ستا یاد مــــې د څـړیکو له پرهره نه ځي

ما مې د زړه په شـــش محل د ښکلي نوم لیکلی
په هر ســـاه کـې ځي راځي خو له ځیګره نه ځي

د ګل په غیرړه کې او سیږي خـــــو آرام نه لري
د پرخې مینه ازلـــي ده چـــې له لمره نه ځي

موږه د خپـــل آرمـــان په ځلي باندې د بر وژړل
خو دا نـــاســازې لا د وخت له ستمګره نه ځي

اوس نه بنګړي ماتیږي، نه د پیغلو جونو منګي
اوس هغـــه شور زموږ د کلي له ګودره نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستـــا له نــظره چې نظر اخلم
لکه سپوږمـــۍ رڼا له لمر اخلم

د دیدن خـــوند په مازیګر اخلم
د هـــجر داغ دې په ځیګر اخلم

مست لیونی دې په کوڅه درغلم
ستـــا د درکـاڼي به په سر اخلم

لکه فرهاد ستـا په شیرینه مینه
پـــه اجـــاره دې آشنا غر اخلم

د سبـــا وون د سپیده دم سر سم
د دوران غـــم په هر سحر اخلم

د غزل توري دې د مـــخ خالونه
جانانه زه ترینه اثـــر اخـــلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستـــا له مخه نور وریږي
که تجــــــلی د کوه طور وریږي

د زړه پـــر للمه مې د وصل باران
څه په مستیٔ څه په سرور وریږي

د تاک په ونه یې ستا نوم لیکلی
چې د لیمو نه دې انګور وریږي

دار به د خپلې غاړې هار جوړوم
پر ما اسرار لکه منصور وریږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د لمر ډولۍ کې د رڼا ناوې په وینو سره ده
د بې وسۍ نه توري لړې د ماښام ښکلوم

د ژوند په هر پړاو مې څو ځلې تندی مات شوی
د خپل آرمان د قتل جرم له ناکام ښکلوم

زما د څنګ ملګري نور زما وجود نه مني
لکه سقراط په افتخار د زهرو جام ښکلوم

زما په برخه آزادي لویه ګناه ده منم
لکه د زرکې د ښکاري خور شوی دام ښکلوم

د پښتونخوا د غرو سرونه مې په وینو سره دي
زه هم قاتل یم او مقتول یمه الزام ښکلوم

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غزل غزل شه چې دې ولیکم غزل جانان
د ښکلا غوټې دې راسپړم ول په ول جانان

لکه په وریځو کې سپوږمۍ چې پټېټانی کوي
داسې له مانه پټوي مخ په وربل جانان

زه به د مینې دې معصوم آرمان ته څه ووایم
چې رانه غواړي په یوه لحظه ځو ځل جانان

زه د خزان او د بهار څه منتبار خو نه یم
ما مې په زړه داسې کرلی لکه ګل جانان

د ښکلیو خوی د غلچکو دی پام کوئ ملګرو
داسې یې زړه له عابد وړی لکه غل جانان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه هینداره مې هغه مـــــاتـــــــوي
د ځان تصویر څه په مـــــزه مـــــاتـوي

داسې سپرلي سره یو ځـــــای مه راځــه
چې مې د ډېر عمر توبه مـــــاتـــــــوي

د دیون تندې دو مـــــره واخیــــــستمه
چې مې په شین سهار روژه مـــــاتـــــوي

د ښکلیو یاد د غلچـــــکیو پــــــه څیــر
په سپینه ورځ د زړه جنــــــدره مـــــاتوي

((کاروان)) د ژوند په سترو سترو لارو
پـــــه کـــوم حسیـــــن پړاو دمه ماتوي؟

مستان یې څـــــښي د مستۍ زور ښیي
د شیخ په ســــر تـــــشه کـــوزه ماتوي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې مې جانان د زړه لـــــه تـله وتی
بس تغزل مې له غــــزلــــه وتـــی

د ژوند منزل ته بــلا لار پـــرتــه ده
د روح کـــاروان مــــې له مزله وتی

په کومه لاره بــه دې لاره ځـــــارم؟
اوس چې قدم مې ستا له پــــله وتی

د ګل رخسار د رنګینیو پـــه پسې
د زړه بلبل مې له ګـــوګــله وتی

ستوری د بخت يې پر آسمان ځلیږي
چـــې روغ تندی ستا له درشله وتی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډېرې ارزوګانې مې په خوږ زړه کې نيمګړې شوې
ځوانې حوصلې مې د اميد په لار کې ستړې شوې

تا چې سوداګر د مرګ په پوله د ژوند کينول
پوه شومه باداره چې او به دې راته خړې شوې

نشته د تقديس يوه ذره ستا په ناپاک وجود
ستا قليتي چارې اهريمنه پوروړې شوې

موږ د سبا وون زيري ته ټول وجود غوږونه وو
غيږ کې د سحر مو په نصيب د ماښام لړې شوې

ستا د محلونو نه کوم تپ موږ ته راغلی دی
ستا له لاسه ورانې چې د خوار ولس جونګړې شوې

د نکريزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

يوه سلګۍ مې له اجل نه ستنه کـــړې پـــه زور
سترګې مې برندې پاتې شوې د جانان پـــه تمه

د زړه پر للمه مې د لګو لښـــته وکــــرلــــه
لاس په دعا لکه دهــقــان يـــم د باران په تمه

د زړه کوترې مې اولـــت کـړی د عرش په لورې
شيـــبه شيـــبه مـــې انتظـار ده د يزدان په تمه

د نهيـــــلو د جرس کړنګ شي د منزل په طرف
کاروان مې لوټ شي لويه لار کې د ځاروان په تمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زنده ګي مې ښکلي ډېره په هنر خوري
ليوني يې د درکـــــانې زما سر خوري

په رخسار يې لـــــکه پرخه نه ځايېږم
دا رنګينه حادثه مــــې لکه لمر خوري

دا معصوم آرمان مــې ځنګه ليونی شو
د وصال په شپه غمــونه د سحر خوري

څه وجود مې د وطــن غمونـــو وخوړ
څه چې پاتی دی هغه رانه دلبـــر خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د حسن زور دې لا په ستـــرګو کې دی
ښکلی انځور دې لا په ستـــرګو کې دی

راته کوي چې د مستـــانـــو کيسې
کوم شرابخور دې لا په ستـــرګو کې دی

اوس خو زه هو مره بې ادبــــــه نه يم
ګله ! پيغور دې لا په سترګو کـــې دی

ښنګه به نن د بو سې ســــوال وکړمه
پرونی پور دې لا په ستـــرګو کې دی

د ديـــدن تنـــده م ښنن نـــه ماتوي
ساغر نسکور دې لا په سترګو کې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

سکنۍ مـــاښام يم مازيګر خو نه يم
د پيغلو جونو مست ګودر خو نه يم

چې بې له تا مې ستړکې نه غړيږي
ستا پـــــه ککيو کې نظر خو نه يم

چې د جانان په بام دوره دوره شي
زه د کوتـــــرو څه لښکر خو نه يم

بې ارادې مــــې چې بانه رپيږي
د چا په لاره کــــې سفر خو نه يم

څه له ټوټکې او تعويــزونه کوې
زه د پيريانو څه لښـــکر خو نه يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه د درد مي په پرهر کې وينې شه
د مينې خوب شه په نظر کې وينې شه

چې د رڼا د قافلې جرس شي
د سپيده دم په ځير سحر کې وينې شه

لکه شپونکی د ژوند شپيلۍ غږوي
دا سې په نيمه شپه په غر کې وينې شه

د ګلرخانو چې نظر ماتوي
د سپيلني په ځير شرر کې وينې شه

چې د عمل په ډګر وځليږي
پښتون زلمی شه په سنګر کې وينې شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې ستا یاد کې دم په دم ښویږي
پـــر وچـــه ځمکه مې قدم ښویږي

د رقیب نـوم مې چې غزل کې راشي
خدایږو لـــه ګـوتو مې قلم ښویږي

نور به کچـــکول ورځنې نه جوړوم
چې مې لــــه لپـــو نه کرم ښویږي

ښـــایـــي د درد به حوصله نه لري
چې لــــه زخمونو مې مرهم ښویږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا په نظر د نظر تار ترمه
څومره اسان په هوا لار ترمه

لږ مې د مينې په هوده کې واخله
روح مې په بين دې لکه مار ترمه

نه دې راځي خو د راتلو په تمه
غوټې په زړه د انتظار ترمه

که مې مراد په زيارتو شي پوره
زه به د سمال په هر منار ترمه

له زخمي او ښکو نه اميل جوړوم
په جنتي غازه زنار ترمه

عابده ته دې خاطر مه درنوه
که زه په سر د ګناه بار ترمه

باز محمد عا بد د نګريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

که ستا تصویـــــر په هره لاره ګرځي
پـــسې زمـــا د زړه هینداره ګرځي

شپه کې د خیال په تړون ستا په لټون
راســـره ستـــوري تر سهار ګرځي

هوده د مینې پـــرې اثـــر نه کوي
د سینې دښتې کې مې مـــاره ګرځي

څوک به مې ور د زړګي وټـــــکوي؟
لکه زما څوک بیکراره ګـــرځـــي؟

د کوم حسیـــــن نوم یې پر ډډ لیکلی
کاروان* چـــې داسې له چناره ګرځي

* زما خوږ ملګری پیرمحمد ((کاروان))

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاس او پښې وهمه ستړی یم
مینې کې دې هسې اوبو وړی یم

مه مې غور ځوه د غورځېدو نه یم
ومې کره شین به شمه زړی یم

مینه غواړم. زړه غواړم له ښکلیو نه
سوال یمه لا هغسې نیمګړی یم

مه ویرېږه، خوله مې نه شته نه دې خورم
زار نه لرم، مار نه یمه، پړی یم

ما باندې احسان چې وخته ونه کړې
زه مې د ژوندون پر اوږو مړی یم

سیوری مې پر سر د پسرلي* ګرځي
شکر د وږمو د بهیر غړی یم

* استاد شاعر محمد صدیق پسرلی یادوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وتره مې په اوښکو کړه توده ځمکه
غم مې وکرلو په ښوره ځمکه

پام کوه قدم مې په زړګي مه ږده
يېلې پښې ځوک کله ږدي په سره ځمکه

پرېږده چې دا وچې شونډې کېږدمه
ستا د رخسارونو په لمده ځمکه

ځنګه به يې کر شيرازه کېږي نه !
مورږه اوبه کړې په خوله ځمکه

تا ته به خوږه نشه د مينې شي
بنګ يمه پخېږيم په ترخه ځمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

توبه مې وا یسته سحر ویـــــــــرېږم
چې له مغرب را خیژي لمـــــر ویـــریږم

په شوخ نظر چې راته ونـــــــه ګورې
له شوخو سترګو نه اکـــــــثر ویریږم

پام چې د نه راتلو یې و نــــــه وایې !
ریباره زه لـــــــه دې خبـــــــر ویریږم

لکه شبنم د ګل پـــــه پـــــاڼـــه پاڼه
زه د تــــــودو خــــــې له اثر ویریږم

د زړه زخمي کابل مې نور مه چیړئ
چیـــــرته ناسور نه شي پرهر ویریږم

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې له تانه ګرانه ډېره ګرانه زنده ګي ده
په مينه مينه وګوره جانانه زنده ګي ده

چې تا مينه راکړې ده، چې ته مې زړه کې اوسې
بس تا پورې تړلې مې آرمانه زنده ګي ده

د زړه پر للمه للمه مې جانانه راورېږه
په دښته د ګلونو له بارانه زنده ګي ده

حسين پړاو دې مخکې قدم په قدم اخله
دمه د يار په کلي شه ((کاروان)) زنده ګي ده

لمر غيږه خلاصه کړې ده ذدرې په کې غځيږي
سحر په مستۍ راغی څه روښانه زنده ګی ده

باز محمد عابد　　　　د نګريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا په رخسار د غزل تـــــوري ناځي
که د آسمان په لمن ستـــــوري ناځي

آرمان مې ستا لار ته ګوري نــــاځي
د زورور ډول ته کمـــزوري نــــاځي

د جانان ياد مې زړه تـــه داسې راځي
لکه له لمر چې ذرې اوري نــــاځي

د تخيل په تال مـــــې زانـــــګي
لکه زنځير چې د ورښوري نــاځي

د مينې بــــاد پـــه مازيګر راوله
په مازيګر د چنـــار سيوري ناځي

باز محمد عابد

د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نن د آرمان کلي کې شپه تیروم
څم د جانان کلي کې شپه تیروم

د زړه پر للمه به مې وتو کیږي
چې د باران کلي کې شپه تیروم

له پرښتو سره مې کړې وعده
د لوی آسمان کلي کې شپه تیروم

د ښار لوګو کې مې ساه تنګه شوله
یمه روان کلي کې شپه تیروم

چې تخیل مې د غزل رنګین شي
څم د ((کاروان)) کلي کې شپه تیروم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له تندې مرمه خو روژه ســــــاتمه
په خم کې لامبمه توبه ســــــاتمه

يو لاس کې توره بل کې نيــــسم قلم
زه د خوشحال بــابـــا ورثه ساتمه

په زړه کې لـــولـــم سيپارې د مينې
په تاخ کې بـــــنده خلاصه ساتمه

چيرته په غم باندې هم نه خڅيـــــږي
ليمه کې اوښکه پـــښتنه ساتـــمه

چې مې شعور ته راشي شعر راکوي
پـــه لاشعور کـــــې پرښته ساتمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه زخمونه به د زلفو په تار وګنډمه
د نظر سار به د کلي په لار وګنډمه

چې زمانه پرې ګواهي زموږ د مینې وایي
د جانان نوم به په تنه د چنار وګنډمه

څومره به ښه شي چې رنګونه د فطرت شي یو ځای
د لمر ذرې به ګله ستا په رخسار وګنډمه

کسات به زه د خپل قاتل جانان نه څنګه واخلم؟
بس خو جنډه به د آرمان په مزار وګنډمه

سل کاله کیږي یو ظالم په بې رحمۍ شلولی
ځم چې د لراو بر د غرونو پرهار وګنډمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د نغمو له ښـــاره ساز و سامان راوړي
تخیل تـــــه مې سندرې جانان راوړي

په ورځ ستـــا د مخ خالونه زړونه یوسي
د شپې ستوري په لمن کې آسمان راوړي

د ښکلو کو خـط و خال وي په کې نغښتی
چې مهار د غـــزلونو ((کاروان)) راوړي

ته د خپـــــل حسن له زوره څه خبر یې؟
چې تـــور زړي درته ګوري آیمان راوړي

د شهیـــد و ګلغـــوټـــیو جنازې وي
زموږ کلي ته یې غیږ کې باغـــوان راوړي

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خیر دی که د ژوند په ژرنده دل شومه
ستـــا ملالو سترګو ته کجل شومه

چـا بـــه نثر چـــا به نظم وی
ستـا په خوله چې درغلم غزل شومه

څـــومره ښه نازونه شو یو ځای سره
زه چـــې سیلنی ستا د وربل شومه

یا د کلــي خلکو واورئ مړ مې کړئ
مینه کې که خپل جانان ته غل شومه

راشه چــې مې بې له تانه روژ نه ځي
څو ځـــــلې میلمه که د اجل شومه

باز محمد عابد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مـــــازيګر نـــه لري ګودر نه لري
زمـــــــــــوږ کـــلي خو اختر نه لري

موږه په دا ســـې چم کې ساه اخلو
چې مابښامـــــونه يې سحر نه لري

پر ځـــای د سرې يې بارود خوړلي
ځمکې مو شاړې شولې کر نه لري

مرګی پر موږه د وير ساندې وايي
د ژونـــد نغمې پر موږ باور نه لري

جـــــــانانه کله خو راپيښه وکړه
زمـــــــــا د زړه جونګړه ور نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لــــه سازه مې د روح يوه نغمه چې راتله
کـــه ستا د نرګسي ګيسو وږمه چې راتله

حـــرم کې مې د زړه چې يو صنم ديره کيده
قـــــدم په قدم مخکې بتکده وه چې راتله

غبار د تصـــــور له آيينې مې چې صفا شو
د باد پـــه خير زما په لور هغه وه چې راتله

ستا نوم مې لا په ژبه باندې نه و پوره شوی
په شونـډو کې د مينې زمزمه وه چې راتله

تعبير يـــې د سندرو د مغان له پيره غواړم
بيګا راتـه په خوب کې پرښته وه چې راتله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له کوم ځنګله نه ورته لاره راځي
هره بلا مو چې تر ښاره راځي

د زړه پر ځمکه شنه کوي زخمونه
ښکلي له څه رنګین بهاره راځي

لکه چې خپل همزاد مې وموندلو
چې ورک تصویر ته مې هینداره راځي

د روح سرود مې ورته بین غږوي
د سینې دښتې ته م یماره راځي

د زړه له شوره لا وتلی نه یم
د مینې غزله دې بازاره راځي

 باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما د ژوند د حسرتونو تن کې ساه مړه کیږي
لړې لاس ونیسئ ډیوه رپي رڼا مړه کیږي

هوا ګیر زړه مې داسې ولې د نظر په ګاټو
لکه ویشتلې مرغۍ ځرخي په هوا مړه کیږي

راته یو چا له میکدې نه د توبې وویل
ما ویل نه، نه رنګینه غوندې ګناه مړه کیږي

له خاورو پورته شه ملالې پیغلې چیغه وکړه
میوند خو څه کړې چې لا ټوله پښتونخوا مړه کیږي

خدایه د کومې ګناه غچ دې رانه دلته اخلې؟
لا مې آمین په ژبه ګرځي چې دعا مړه کیږي

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه د وریـــځو غیږ کې لمر نیسم
پـــــــه تصور کې چې دلبر نیسم

دې ماښامونو راته هیڅ را نه کړل
د ښکلیو لار په سپین سحر نیسم

بیـــــګا مې ټوله شپه منتر ویلی
څـــوک په هوده کې د نظر نیسم

چـــــا رانه زړه لکه د غل وړی دی
ښکلیو کې ګورم څوک اوتر نیسم

چـې صحیفې ورته د مینې راځي
ځـــم چیرته دا سې پیغمبر نیسم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د روح بیــــن غـــبږومــه چیرته ماره لټوم
اوبـــو غـــــونډې د غره لمن کې لاره لټوم

د باد په څیر چې ښکته پورته ګرځم لالهانده
تصـــویر لـــه چا نه ورک یمه هینداره لټوم

چې زړونه تخنوي داسې نغمې درځنې غواړم
تـــــارونــــــــو کې دې هغه تار ستاره لټوم

اول بــــه مې د زړه په دریڅو کې راپیدا شي
کــــــــه نه شو بیا به ستوري په کراره لټوم

سرونه به ډېر ګرځي خو چې زه پسې ګرځېږم
یـــو سر چـــې سلسله یې ځي تر داره لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه ګریوان ته داسې اچوي نظر لاسونه
لکه د وریځو لمن وڅیري د لمر لاسونه

زه به یې هم د امتیانو صف کې ودریږم
که مې پر سر کیږدي د مینې پیغمبر لاسونه

خدایه د نور باران شیبه شیبه راووروه
بدرنګې شپې پر مرۍ ایښي د سحر لاسونه

د بې وسۍ مې جوړې پته تاته نه لګیږي
ته چې ښیرو غځوې هر مازیګر لاسونه

زموږ په کلي کې د وینو د غچ زیري کیږي
د هر دریم سړي په وینو وي اکثر لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لیمو نه چې بهر شـــــــولـــې نظره چیرتـــه ځې؟
له غرونو چې پناه شوې ښکلیه لمره چیرتـــه ځې؟

څه رخه دې مئینو سره کـــــــیږي او کـــه څنګه
ماښام ته چې نیږدې شوې مازیګره چـــیرته ځې؟

د زړه پر للمه د ښته مې یو څوک خو رازرغون کړه
ایسار شه پسرلیه مـــــــوره چیـــــرته ځې؟

څه ښه وو چې جانان په تصور کې راتـــــه ویلې
راځه کینه د مه شه زوروره چیـــــرتـــــه ځـــې؟

د شر د سوداګرو قافلې بازار تـــــــه راغـــــله
لړوار وکړه د امن پیغمبره چیـــــرتـــــه ځـــې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ورانې مې کړې لاس کې د تلې کرښې
مه جوړوه مـــــاته په تندي کرښې

ښايي چې تصــــوير به جوړوي د چا
کاږي چې پـــــر ځمکه ليوني کرښې

زړه کـــــې زمـــا لارې تيروي ګله !
ستا په مخ چې راکاږي ازغي کرښې

پاڼه مې د ژونـــــد پخپله توره کړه
هسې وايـــــم دا دي ازلي کرښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

صنم مې زړه ته ځي راخي هردم په هــــــره ورځ
پو ښتنه خو د ګل کــــوي شبنم پـــــه هره ورځ

هم هغه ځو شېبې مې د ژوندون د خوشحالۍ وې
جـــانــــان چـــې راته راوړي نوی غم په هره ورځ

دا خلک خــــو ړانده نه دي چې ورته ښکارېږي
که څو مو پـــــه ســــرونو ږدي قدم په هره ورځ

دا څوک دي چې زخمونه پر موږ پلوري له پخوا نه
دا څوک دي رانه یو ســــــي چې مرهم په هره ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د ښکلیو انګوتـــــه مـــې نظر غځوي لاس
سپوږمۍ د څوارلسمې تـــــه خو لمر غځوي لاس

اوس ګورو به چې چـــــا ده د قسمت لو به ګټلې
د مینې پیغمبر د چا پـــــه ســـــر غځوي لاس؟

د کوم مئین په قتل پسې ووته لــــه کـــــوره
په ناز په کرشمه لکه خنـــجر غـــځـــوي لاس

د چا د ګریوان تار تار یـــــې په ګوتو کې نیولی
دا شوخې شیوه ګـــــرې خو اکثر غځوي لاس

که خدای کول جانان به مې لاسونو کې لاس راکړي
خلک وایـــــي چـــې اختر کې مرور غځوي لاس

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

یو څوک خو مې یو ځـــل د زړه پـــه لار راواړه
خدایه په مئیـــــن زړه مـــــې پرهار راواړوه

ښکلي دې په ځمکه داسې ګرځي لکه ستوري
یو څـــوخـــو پـــرې د مینې په مدار راواړوه

ساقي د میـــکدې نه دې نن تش لاسونه نه ځم
پـــه لپـــو لپـــو سترګـو کې خمار راواړوه

هینداره مې د زړه ورپســـې ورکه ورکه ګرځي
تصویر پرې د کوم ښکلـــــې پرې وار راواړوه

چې غړ د ستار نه خیـــــــژي د څڼو څو تارونه
جانانه لږ په څـــــــانـــــګه د چنار راواړوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تارونه دې د زلفو په رخسار وزنګوه
پر غاړه مې لاسونه لکه هار وزنګوه

یو څو رانه جامونه د نظر و تښتول
بنګي آشنا په بنګو مې خمار وزنګوه

د وړانګو په مهار کې د رڼا ((کاروانه)) راشه
حسین سهار د ګلي په چنار وزنګوه

جانانه هنګامه د مینې ورځ په ورځ سړېږي
یو سر خو چیرته نن سبا په دار وزنګوه

موسکا دې سندریزه کړه د ذوق پرښتې راشه
دردونه مې نغمه کې د ستار وزنګوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکلی شه، له خپل ښایست نه ښکلی شه
نن خـــو د غمـــاز د سترګو خلی شه

زه ورنه په سترګـــو کـــې څه وغوارم
دی راته غوسه شي وایـــي، غـلی شه !

ما د خپل بهیر سره مـــلګری کـــړه
وخته ! لږ خو ماته پښه نیـــولـــی شه

زرکې یـــې امنو تـه راغـــلي دي
بازه د وطـــن غـــرونو کې غلی شه

بیا به تصویر د کوم یـــو ښکلي راوړي
د زړه له کوره مې هـــینداره وځـــي

مـــوږ په د میني دنیـــا هـــم ولیده
د کار سړي په کې له کـــاره وځـــي

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیا څوک مئین د هوش له ښاره وځي
د لیــــــونـــــو په ورکه لاره وځي

نغمې د مینـــــې لـــــــه ستار وځي
که د درد څړیکه له پــــــرهاره وځي

دلته د مینې لیــــونـــــي او سیږي
دلته هر ستوری له مـــــداره وځي

له چا نه ښکلی جـــانان مخ اړوي؟
که د پاړو له هــــــودې ماره وځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشومتوب

راته یادیږي هغه تیر وختونه
چې په غرمو به ګرځیدم، ګرځیدم
ستا په کوڅه کې به د چا له ویرې
لکه د پاڼې رپیدم، رپیدم

چې یېلې پښې به مې په ځمکه سرې شوې
پنا مې وړه ستا د دیوال سیوري ته
ستا د دیوال خوشبو به داسې مست کړم
لکه د ګلو د شمال سیوري ته

په لوږه تنده باندې نه پوهیدم
نه به غرمه نه مازیګر مې لیدو
ستا په لټون پسې به زه جانانه
ګرځیدم ځو پورې چې لمر مې لیدو

خو

خو اوس د داسې وخت پنجو کې ګیریم
چې مې په ګرانه تن ته ساه راځي
جانانه ستا په غم به څه وژاړم
چې په خپل ځان باندې ژړا راځي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

غزل

له سرو سترګو تر سرو سترګو
پرون چې ما په آيينه کې کتل
راته کيسې د ماشومتوب ياديدې
زه به په چيغو کورته راغلم
مورجانې زه به ستا و لورته راغلم
زما به سترګې وې له خاور ډکې
هم به مې سر و له ګردونو نه ډک
تا به نارې کړې چې قربان دې شمه
بيا دې له چا پره شوخي کړې ده
تا به د خپل پوړني پيڅکي باندې
زما له سترګو خاورې پاکې کړلې
هم به زما له سره ټول ګردونه تا وڅنډل
راته به ستغې سپورې تا وکړلې
چې مخ او سر به دې راو مينځلو
زما به سترګې تکې سرې ښکاريدې
تا به مې سترګې راته تورې کړلې

***

خو نن چې بيا زما په سترګو کې د چا له غمه
و وينو سيند بهيده
ما آيينې ته کتل
زما تصوير په آيينه کې زنګيده، زنګيده
ما ويل چې اوس به له هيندارې نه راوښوييږي
تا راته څه په عاجزۍ وويل:
((زويه لوګې دې شمه ودې ګرځم

باز محمد عابد   د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوره د سرو سترګو دا لوبــــــه پـــــــــریږده))

قطعات

سپرلیه هغه به زموږ د خــــوارو کـــــلی وي چې
ګلونه ټول په وینو ســـــره وي او بل رنګ نه کوي
دا زمانه لکه چې نـــــور زمـــــوږ وجود نه مني
عجیبه نه ده چې احساس مو لا غور ځنـــګ نه کوي

***

وخت به موږ ته څنګه ګـــــلورینه فضا جوړه کړي
غږ د پسرلي خو له ورایــــــه خــــــزان وخاندي
لا د ګلغوټیو ستوني ډک دي له بـــــــاروتو نه
تا ته به په کومه خوله سپرلیه ګلان وخــــانـدي

***

پام کوه سپرلیه چې زمـــــــوږ کـلي ته رانه شې
ته به د باروتو دې وطن ته څـــــه تحفــــه راوړې
اوس زموږ د کلي چنارونه ځـــــالـــې نـــــه لري
ته به د بلبل د غم نوا تـــــــه څـــــه نغمه راوړې

***

دلته د وخت د نابلدو خلکو خـــــــوا کې اوسو
دلته کې موږه ساه په بیه اخلو ژونــــــد تیـــروو
دلته زموږ احساس بندي دی څه ویلی نــــــه شـو
ترخې خبرې د هر چـــــا لــــکه د قــــند تــیروو

***

څنګه ژړ مې د آرمــــــان قــــــاتل جــــوړیـږي
محتسبه لا مې هـــــــغسې ځــــــوانـــي ده
د ښار مشره ستا د امن ښــــــاریـــــــه کــې
هر څه ګران د ســـــــرونـــــو ارزانـــــــي ده

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپين رخسار چې زلفې لام ولګي
لکه روژه کې چې ماښام ولګي
د تن رګونه مې موسکي موسکي شي
غږ چې په غوږ زما د جام ولګي

***

لمر چې د غروب په غرغره شي راته وخاندي
جوړه طبيعت کې نظاره شي راته وخاندي
سترګو د جانان که د مغلو خصلت غوره کړ
مينه پښتنه يې تاتره شي راته وخاندي

***

د انتظار په تريخ نظر کې مې لا
د اميدونو څه خواره پاتې دي
وخته رفتار کې دې کرار راوله
ستا له منزله پښتانه پاتې دي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library